

Zákon o zdravotních službách Zákon o specifických zdravotních službách

4.jarní konference prezidia ČAS

Současná legislativa v českém zdravotnictví

JUDr. Milada Džupinková, MBA

Právní předpisy upravující oblast medicínského práva

Obecné právní předpisy

- č. 96/2001 Sb.m.s., Úmluva o lidských právech a biomedicíně
- č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod jako součást ústavního pořádku ČR
- zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
- zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád

- zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování
- zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách
- zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění
- zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta
- zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče

Specifické právní předpisy

např.

- zákon č. 285/2002 Sb., transplantační zákon
- zákon č. 66/1986 Sb., o umělém přerušení těhotenství
- zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
- zákon č. 123/2000 Sb., o zdravotnických prostředcích
- zákon č. 379/2005 Sb., k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami

Prováděcí právní předpisy

např.

- nařízení vlády k transplantačnímu zákonu č. 436/2002 Sb.
- vyhláška č. 437/2002 Sb., o zdravotní způsobilosti dárce tkání a orgánů pro účely transplantací
- vyhláška č. 479/2002 Sb., kterou se stanoví odborná způsobilost lékařů zjišťujících smrt a lékařů provádějících vyšetření potvrzující nevratnost smrti pro účely odběru tkání nebo orgánů určených pro transplantaci
- vyhláška č. 434/2004 Sb., o podrobnostech rozsahu a obsahu povinně uváděných dat do Národního registru osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů
- vyhláška č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci
- vyhláška č. 75/1986 Sb., kterou se provádí zákon o umělém přerušení těhotenství

- vyhláška č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků
- vyhláška č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče
- vyhláška č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb
- vyhláška č. 100/2012 Sb., o předepisování zdravotnických prostředků a o podmínkách zacházení s nimi
- vyhláška č. 11/2005 Sb., kterou se stanoví druhy zdravotnických prostředků se zvýšeným rizikem pro uživatele nebo třetí osoby a o sledování těchto prostředků po jejich uvedení na trh
- vyhláška č. 3/2010 Sb., o stanovení obsahu a časového rozmezí preventivních prohlídek
- vyhláška č. 39/2012 Sb., o dispenzární péči

- vyhláška č. 104/2012 Sb., o stanovení bližších požadavků na postup při posuzování a uznávání nemocí z povolání a okruh osob, kterým se předává lékařský posudek o nemoci z povolání, podmínky, za nichž nemoc nelze nadále uznat za nemoc z povolání, a náležitosti lékařského posudku
- vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává Seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami
- vyhláška č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění
- vyhláška č. 195/2005 Sb., kterou se upravují podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavy sociální péče
- vyhláška č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem
- HEM-3769-3.2.03 Metodický návod k řešení problematiky infekce HIV/AIDS V České republice

Zákon o zdravotních službách

- upravuje
 - zdravotní služby a podmínky jejich poskytování
 - druhy a formy zdravotní péče
 - práva a povinnosti pacientů a osob pacientům blízkých
 - práva a povinnosti poskytovatelů zdravotních služeb
 - práva a povinnosti zdravotnických pracovníků, jiných odborných pracovníků a dalších osob v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb
 - podmínky hodnocení kvality a bezpečnosti zdravotních služeb

Základní ustanovení

- kdo je poskytovatelem zdravotních služeb
- co se rozumí zdravotními službami
- kdo je ošetřující zdravotnický pracovník
- co se rozumí individuálním léčebným postupem

Zdravotní služby a zdravotní péče

- druhy zdravotní péče
 - podle časové naléhavosti
 - podle účelu jejího poskytnutí
- formy zdravotní péče
- podmínky poskytování zdravotních služeb

Oprávnění k poskytování zdravotních služeb

- kdo rozhoduje o udělení oprávnění
- podmínky udělení oprávnění

Postavení pacienta a jiných osob v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb

- Práva a povinnosti pacienta a jiných osob
 - práva a povinnosti pacienta a jiných osob
 - informace o zdravotním stavu pacienta a o navržených zdravotních službách
 - poskytování zdravotních služeb se souhlasem
 - dříve vyslovené přání
 - utajený porod
 - hospitalizace pacienta a poskytování zdravotních služeb bez souhlasu a použití omezujících prostředků
 - hospitalizace pacienta a poskytování zdravotních služeb bez souhlasu a použití omezujících prostředků
- Zdravotní služby a zaopatření poskytované v dětských domovech pro děti do 3 let věku

Postavení poskytovatele, zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb

- práva a povinnosti poskytovatele
- povinnosti zdravotnického pracovníka
- práva zdravotnického pracovníka
- zachování mlčenlivosti v souvislosti se zdravotními službami

Zdravotnická dokumentace a národní zdravotnický informační systém

- vedení zdravotnické dokumentace
- nakládání se zdravotnickou dokumentací v případě zániku oprávnění k poskytování zdravotních služeb
- nahlížení do zdravotnické dokumentace, pořizování jejích výpisů nebo kopií
- součinnost PČR při poskytování údajů ze základních registrů
- Národní registry (zdravotní, poskytovatelů, zdravotnických pracovníků)

Nakládání s odejmutými částmi lidského těla, tělem zemřelého, postup při úmrtí a pitvy

- jaké lze činit úkony na těle mrtvého
- kdy lze uchovat a použít část těla odebraného pacientovi při poskytování zdravotní péče
- jak nakládat s tělem zemřelého
- jaké povinnosti má lékař provádějící prohlídku těla zemřelého
- druhy pitev
- kdy může osoba blízká vyslovit nesouhlas s provedením pitvy

Stížnosti

- kdo může podat stížnost
- povinnosti poskytovatele při vyřizování stížnosti

Hodnocení kvality a bezpečí zdravotních služeb

- kdo může provádět
- postup pro získání oprávnění
- jak se provádí

Další oblast úpravy

- kontrolní činnost
 - kdo provádí kontrolu poskytovatelů zdravotních služeb
- kraje
 - za co odpovídá kraj (LPS aj.)
- fakultní nemocnice a centra vysoce specializované péče
- správní delikty

Zákon o specifických zdravotních službách

■ Upravuje

- poskytování specifických zdravotních služeb a s tím spojený výkon státní správy
- práva a povinnosti pacientů
- práva a povinnosti poskytovatelů zdravotních služeb
- povinnosti dalších fyzických a právnických osob v souvislosti s poskytováním specifických zdravotních služeb

Zdravotní služby poskytované za zvláštních podmínek

- asistovaná reprodukce
- sterilizace
- terapeutická kastrace, testikulární pulpektomie
- změna pohlaví transsexuálních pacientů
- psychochirurgické výkony
- genetická vyšetření
- odběry lidské krve a jejích složek, léčba krví nebo jejími složkami

Ověřování nových postupů použitím metody, která dosud nebyla v klinické praxi na živém člověku zavedena

- co se nepovažuje za nezavedené metody
- za jakých podmínek lze provádět ověřování nezavedené metody
- obsah informovaného souhlasu
- povinnosti poskytovatele ověřující nezavedenou metodu

Posudková péče a lékařské posudky, pracovnílékařské služby, posuzování nemocí z povolání

- kdo, za jakým účelem vydává lékařský posudek, jeho náležitosti, kdo přezkoumává
- preventivní prohlídky zaměstnanců, posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělávání, k tělesné výchově a sportu, uchazečů o zaměstnání
- proces posuzování nemocí z povolání, podmínky povolení k uznávání nemocí z povolání

Další oblasti úpravy

- lékařské ozáření a klinické audity
- ochranné léčení
- správní delikty